

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Tomáše Langáška, soudce JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyně zpravodajky Mgr. Veroniky Juříčkové v právní věci žalobce: **Bc. R. K.**, zastoupený Mgr. Pavlem Matějickým, advokátem, sídlem Jiráskova 994/9, Přerov, proti žalovanému: **náčelník Generálního štábu Armády České republiky**, sídlem Vítězné náměstí 1500/5, Praha 6, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ve věcech služebního poměru ze dne 16. 5. 2017, č. j. MO 95007/2017-1304, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2020, č. j. 9 Ad 17/2017 - 35,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2020, č. j. 9 Ad 17/2017 - 35, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil prvostupňové rozhodnutí ředitele Agentury personalistiky Armády České republiky (dále též „služební funkcionář“) ze dne 6. 2. 2017, sp. zn. 2029/2017, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o přiznání kvalifikačního příspěvku dle § 70a odst. 1 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání.

[2] V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalobce nebyl po nabytí účinnosti zákona č. 332/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „novela č. 332/2014 Sb.“), jež institut kvalifikačního příspěvku do zákona o vojácích z povolání zavedl, zařazen na služební místo s vyšším stupněm vzdělání. Požadovaný stupeň vzdělání na žalobcově posledním služebním místě byl totožný jako požadovaný stupeň vzdělání na dvou

předchozích služebních místech, na která byl žalobce zařazen do nabytí účinnosti novely. K naplnění zákonných podmínek pro přiznání kvalifikačního příspěvku tedy v případě žalobce nedošlo.

[3] Žalobce se proti rozhodnutí žalovaného bránil žalobou, kterou Městský soud v Praze v záhlaví označeným rozsudkem jako nedůvodnou zamítl. V odůvodnění uvedl, že žalobce byl na různá služební místa s požadovaným vyšším stupněm vzdělání (vysokoškolské bakalářské vzdělání) zařazován již v minulosti. K prvnímu zařazení na služební místo s tímto stupněm vzdělání došlo dne 1. 12. 2011. Kvalifikační příspěvek dle § 70a zákona o vojácích z povolání byl však do zákona zaveden až novelou č. 332/2014 Sb., účinnou od 1. 7. 2015. Jelikož tato novela neobsahuje přechodná ustanovení, vztahující se k aplikaci úpravy kvalifikačního příspěvku, městský soud s ohledem na nepřipustnost pravé retroaktivity konstatoval, že kvalifikační příspěvek lze vojákovu přiznat pouze tehdy, došlo-li k naplnění podmínek pro jeho přiznání až po nabytí účinnosti novely č. 332/2014 Sb. Žalobce však po nabytí účinnosti novely č. 332/2014 Sb. nezískal vyšší stupeň vzdělání, tudíž podmínky aplikace § 70a zákona o vojácích z povolání nenaplnil. Městský soud nepřisvědčil ani námitce žalobce, že § 2 odst. 1 vyhlášky č. 146/2015 Sb., o stanovení výše náborového příspěvku, výše kvalifikačního příspěvku, výše a postupu při přiznávání cestovních náhrad a náhrad při povolání do služebního poměru a při přeložení poskytovaných vojákům (dále jen „vyhláška č. 146/2015 Sb.“), dle kterého lze kvalifikační příspěvek přiznat vojákovu při prvním služebním zařazení na služební místo s vyšším stanoveným stupněm vzdělání, je v rozporu se zákonem.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost, v níž namítal, že není rozhodné, kdy došlo k naplnění podmínek pro přiznání kvalifikačního příspěvku dle § 70a zákona o vojácích z povolání, nýbrž to, že v době nabytí účinnosti novely byly tyto podmínky kumulativně naplněny. Stěžovatel byl přesvědčen, že se v daném případě nejedná o pravou retroaktivitu. Smyslem novely, která do zákona o vojácích z povolání zavedla kvalifikační příspěvek, byla jednak motivace vojáků k účelnému zvyšování kvalifikace, jednak odstranění neodůvodněné nerovnosti mezi vojáky, kteří nastoupili do služebního poměru s vyšší kvalifikací, což se promítlo do výše jejich náborového příspěvku, a těmi, kteří si sami v průběhu trvání služebního poměru kvalifikaci zvýší. Výklad zastávaný městským soudem tuto nerovnost neodstranil, nýbrž zavádí nerovnost další, a to mezi vojáky, kteří si kvalifikaci sami účelně zvýšili před účinností novely č. 332/2014 Sb. a po ní. Vyhláška č. 146/2015 Sb. pak jako prováděcí předpis nemůže stanovit přísnější podmínky nad rámec zákonné úpravy.

[5] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry městského soudu a setrval na argumentaci, že v případě stěžovatele nebyly naplněny podmínky pro přiznání kvalifikačního příspěvku dle § 70a zákona o vojácích z povolání.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že je důvodná.

pokračování

[7] V projednávané věci je mezi účastníky řízení veden spor o to, zda stěžovateli měl být přiznán kvalifikační příspěvek dle § 70a zákona o vojácích z povolání.

[8] Novelou provedenou zákonem č. 332/2014 Sb. byl s účinností od 1. 7. 2015 vložen do zákona o vojácích z povolání § 70a, dle kterého *je-li voják služebně zařazen na služební místo, pro které je stanoven vyšší stupeň vzdělání a voják tento vyšší stupeň dosáhl v průběhu služebního poměru, aniž s ním byla uzavřena dohoda o zvýšení nebo rozšíření vzdělání podle § 60, lze mu jednorázově přiznat kvalifikační příspěvek.*

[9] Městský soud v napadeném rozsudku správně konstatoval, že § 70a zákona o vojácích z povolání stanoví dvě podmínky, za jejichž kumulativního splnění lze vojákovu kvalifikační příspěvek přiznat: (1) voják musí být zařazen na služební místo s vyšším stanoveným stupněm vzdělání, a (2) musí tohoto vzdělání dosáhnout v průběhu služebního poměru, aniž s ním byla uzavřena dohoda o zvýšení nebo rozšíření vzdělání dle § 60 zákona o vojácích z povolání.

[10] Mezi stranami je nesporné, že stěžovatel dne 24. 6. 2010 úspěšně ukončil studium na soukromé vysoké škole Bankovní institut vysoká škola v Praze, v bakalářském studijním programu Bankovnínictví, studijní obor Právní administrativa v podnikatelské sféře, čímž získal vysokoškolské bakalářské vzdělání, aniž s ním byla uzavřena dohoda o zvýšení nebo rozšíření vzdělání.

[11] Z obsahu předloženého správního spisu je dále patrné, že stěžovatel byl zařazen na služební místo s vyšším požadovaným stupněm vzdělání (vysokoškolské bakalářské vzdělání) dne 1. 12. 2011 a poté byl opakovaně zařazován na služební místa s totožným stupněm vzdělání, konkrétně dne 1. 12. 2013, dne 1. 7. 2015 a dne 1. 1. 2016. Městský soud v napadeném rozsudku vyslovil závěr, že vzhledem k tomu, že k zavedení kvalifikačního příspěvku do § 70a zákona o vojácích z povolání došlo novelou, jež nabyla účinnosti 1. 7. 2015, v době, kdy stěžovatel naplnil obě zákonem stanovené podmínky (tj. ke dni 1. 12. 2011), toto ustanovení neexistovalo, resp. neexistovala a nebyla účinná novela, která § 70a do zákona o vojácích z povolání zavedla. Dovodil, že uvedenou právní úpravu nebylo možno na případ stěžovatele (z důvodu zákazu jejího retroaktivního působení) aplikovat.

[12] V posuzovaném případě je však rozhodné, že stěžovatel požádal o přiznání kvalifikačního příspěvku dne 1. 3. 2016 v souvislosti se zařazením na služební místo, k němuž došlo dne 1. 7. 2015 (důstojník ekonomické skupiny velení 74. lehkého motorizovaného praporu); a dne 1. 1. 2016 byl zařazen na služební místo náčelník ekonomické skupiny velení 74. lehkého motorizovaného praporu. Učinil tak tedy v době, kdy již byla novela provedená zákonem č. 332/2014 Sb. účinná. Městský soud se tedy správně měl zabývat posouzením, zda stěžovatel podle § 70a zákona o vojácích z povolání naplňuje podmínky pro přiznání kvalifikačního příspěvku, tedy primárně tím, zda je zařazen na služební místo, pro které je stanoven požadavek na vyšší stupeň vzdělání (nebo se naopak jedná o služební místo, resp. místa, pro které stěžovatel již předepsaný, odpovídající stupeň vzdělání má).

[13] Namísto těchto úvah se městský soud v předchozím řízení nepřipadně a nadbytečně věnoval otázkám zpětného působení zákona č. 332/2014 Sb. (ve spojitosti se stěžovatelovým služebním zařazením k datu 1. 12. 2011), z čehož nesprávně dovodil nemožnost § 70a zákona o vojácích z povolání na stěžovatelův případ aplikovat. Vzhledem k tomu, že shora naznačené posouzení v napadeném rozsudku absentuje, nemůže je v tomto okamžiku předjímat ani Nejvyšší správní soud. V dalším řízení se proto městský soud zaměří na hodnocení shora naznačených otázek a věcně přezkoumá správnost závěrů služebních orgánů, že stěžovatel sice naplnil druhou podmínku stanovenou v § 70a zákona o vojácích z povolání (tedy v průběhu služebního poměru dosáhl vyššího stupně vzdělání, aniž s ním byla uzavřena dohoda o zvýšení nebo rozšíření vzdělání), avšak již nelze mít za splněnou podmínku první, neboť stěžovatel nebyl k datu nabytí účinnosti novely (ani později) zařazen na služební místo, pro které by byl dle platných tabulek požadavek na vyšší stupeň vzdělání stanoven.

[14] K další argumentaci stěžovatele obsažené v kasační stížnosti Nejvyšší správní soud pouze pro úplnost doplňuje, že ze zákona č. 332/2014 Sb. ani z jeho důvodové zprávy (viz sněmovní tisk 49/0, 7. volební období 2013 - 2017, digitální repozitář Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, www.psp.cz) nevyplývá, že by záměrem zákonodárce bylo stěžovatelem tvrzené odstranění nerovnosti mezi vojáky. Důvodová zpráva hovoří o motivaci vojáků k dalšímu zvýšení vzdělání v průběhu služebního poměru na vlastní náklady, nevyjímaje tedy ani ty vojáky, kterým se stupeň vzdělání dosažený v době nástupu do služebního poměru již promítl do náborového příspěvku.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Na základě výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a tedy ve smyslu § 110 odst. 1 věta první s. ř. s. rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm je městský soud ve smyslu § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán závěry vyslovenými v tomto rozsudku.

[16] V novém řízení městský soud rozhodne také o náhradě nákladů řízení o této kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. listopadu 2021

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu